

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s postmno vred in v Mariboru. Posiljanje dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi določeni v tiskarni in pri g. Novaku na cenem 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice 4 sr. za vsako vrstico 4 kr. tiskanje 12 kr., tisk 16 kr.

Celjsko vprašanje.

(Govor poslanca Fr. Robiča v drž. zboru dne 28. marcija.)

Slovinci, ki sedimo v konservativnem klubu, nismo imeli namena, posegati v sedanjo razpravo, tem manj, ker se nam zde politične razmere še sedaj nejasne, ker so sploh zelo težavne in ker smo mi nasproti vladi še vedno v čakajočem stanju. Že danes pa smem izjaviti, da smo mi in z nami gotovo velika večina slovenskega naroda pripravljene, vlado odkrito in pošteno podpirati, kakor hitro bo pokazala voljo in zmožnost, pospeševati kulturne in gospodarske potrebe slovenskega naroda. Jaz in prijatelji moji se torej nismo mislili udeležiti razprave, ker si nismo mogli misliti, da se bode že tolikrat govorjeno in opisano celjsko vprašanje zopet danes privleklo v razpravo.

Ker pa je vendar to storil dr. Menger, zato bodi tudi meni dovoljeno označiti stališče, katero mi zastopamo v tej stvari. Slovencev na Štajarskem je tretjina prebivalcev v deželi in vključno temu nimajo do danes nobene slovenske srednje šole in niso zastopani ne v deželnem šolskem svetu, ne v odboru. — Pred nekaterimi leti obrnili so se slovenski poslanci na prejšnjo vlado s prošnjo in željo, da naj na gimnazijah na Spodnjem Štajarskem, katere po večini obiskujejo Slovenci, napravi slovenske vsporednice. Po daljšem obotavljanju se je vlada odločila, na gimnaziji v Mariboru ustanoviti ne slovenske, pač pa dvojezične vsporednice, to je take vsporednice, v katerih se mladina v treh predmetih podučuje v svojem materinem jeziku. Ob enem pa je tedanja vlada obljubila ustanoviti tudi take vsporednice na celjski gimnaziji, ako se bodo obnesle vsporednice v mariborski gimnaziji.

Kakšne pa so razmere v Celju? V mestu Celju prebiva 4452 Nemcev in 1577 Slovencev. Toda to razmerje med Slovenci in Nemci bi bilo popolno drugače, ko bi bila objektivna komisija vodila ljudsko šteje, ne pa organ nemško-nacionalnega mestnega zastopa v Celju. Vključno temu je razmerje tako, da pač nima nihče pravice trditi, da je Celje čisto nemško mesto.

Kakšne pa so razmere v okolici celjski, iz katere, zlasti iz okrajnih glavarstev Celje in Brežice, stariši svoje otroke pošiljajo v Celje na gimnazijo? V okrajnem glavarstvu celjskem je 124.891 Slovencev in 3991 Nemcev; v okrajnem glavarstvu brežiškem pa je 46.193 Slovencev in 1192 Nemcev.

Mesto Celje pa ima popolno nemško gimnazijo, toda nikdo ne bo trdil, da je gimnazija v Celju osnovana le za Nemce celjskega mesta in okrajnih glavarstev Celje in Brežice, kajti v teh okrajih je s številkami tako-le:

V okrajnem glavarstvu Celje z mestom vred in v okrajnem glavarstvu Brežice prebiva 172.661 Slovencev

in 9635 Nemcev, in v takih razmerah še govorite o nemški posesti? Ravno tako kakor za Nemce, je gimnazija v Celju tudi za Slovence; in velika večina teh Slovencev zahteva, naj se gimnazija uredi tako, da bo slovenski mladini mogoče, da se na spodnji gimnaziji vsaj v nekaterih predmetih podučuje v materinem jeziku. (Konec prih.)

Naše ljudstvo in Amerika.

III. Toda skušnja uči, da tej lahkomišljenosti ali slepoti naših izseljencev je težko priti do živega. Kar govori ptuji agent, to vse mahoma verjamejo in bolj trdno verujejo, nego na sv. pismo. Vsa svarila prijateljev, duhovnikov in drugih veljakov ne pomagajo nič. Zamrzela jim je nekako rodna zemlja in vse, kar jih je prej veselilo tukaj, nima več nobene prijetnosti za nje. Videti je, kakor bi nekak hudobni duh jih zmotil in okoval z verigo pohlepnosti po denarju. Kakor sence se še nekaj časa vlačijo (navadno brez dela), dokler jih kakor hudodelnikov ne zmanjka neko noč. Navadno gredo mlajši, da se ob enem ognejo vojaščini, pa dosti je šlo tudi že postaranih mož. O vseh pa lahko trdimo, da jih ni gnala v tujino revščina, nasprotno reveži in ubogi (če tudi zdravi) ne mislijo na selitev.

Zavoljo tega in ker ti izseljenci pusté mnogo nepreskrbljenih otrok in starčkov, da jih morajo potem občine oskrbovati, ukreniti se bode moralo kaj, da se to izseljevanje zabrani. Prizadete občine naj bi se sedaj oglasile, ko se kuje nova domovinska postava, da se v njej sprejme določba, ki izseljencem v kratkem času domovinstvo odvzame. Če tudi morda še kateri pride domov, skušnja uči, da nima veselja za delo in prej ali slej jo zopet popiha. Če je torej njemu v močnih letih in zdravih dneh domačija preborna, naj se še za starost preskrbi drugje! Ob enem naj se posameznikom sploh zabrani izseljevanje. Če mu tu ni obstanka, naj vzame s seboj vse one, za katere je bil po postavi zavezan doma skrbeti.

Končno se nam le čudno zdi, da k vsemu temu vlada tako mirno gleda. V prvi vrsti bi se morala ona potruditi, uradno poizvedeti, kakšna utegne biti njenim podložnikom bodočnost v Braziliji, v katere pokrajine in s kakim namenom spravljajo plačani agenti naše ljudstvo? In če je ondi vse varno, dolžna je ondi njim v varstvo postaviti konzulat, da jim je za zavetnika, kakor to storijo druge države. Ker še o vsem tem nismo ničesar čuli, opozarjamo gg. poslance, da poizvejo pri vis. vladi za mnenje.

Da je stvar nujna, priča to, ker so se mladeniči, bodisi postavljeni za nabor, ali že celo v službi vojaški,

v obilnej meri poprijeli te slabe prilike, odtegniti se vojaški službi. Take neskušene dečake sladkousti agent najlože premoti, da se podajo v nevarnost za celo življenje in navrh še prelomijo postavu. Čudno se nam le zdi, da se za časa to ne zabrani, ko je vendar dosti sredstev zato; kadar so že enkrat čez mejo na širokem morju, potem se pa uradno po orožnikih povprašuje za njimi. Seveda potem se smatrajo krivi zločinstva in v slučaju povrnitve so kaznovani, ko bi se vse to ložje prej zabranilo in nasledki izostali. Povdarjamo zopet, da je naše ljudstvo po ptujih agentih zapeljano, in po slabej naši pameti sodimo, da je zapeljavec prej vreden kazni, katera bode tudi več izdala, kakor pa, če se še le za zapeljanimi dosti pozno povprašuje. Pohorski.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Za svojo moško dobo bil je še dosti zdrav in trden; ko se je pa nekoliko postaral, moral je znova križ boleznimi nositi. Kakor je bolehal prvih sedem let svojega duhovništva, tako ga je zadnjih sedem let zalezovala huda bolezen, ki ga je slednjič tudi zelo zavratno umorila. Kosar prehodil je torej vseh štirinajst postaj trpljenja, ter je bil na križevem potu do konca zvest spremljevalec svojega Izveličarja.

Pokojnik zbolel je namreč leta 1887. za »božjastno omotico« (vertigo epileptica)¹⁾ ali »nirno božjastjo«. Ta vam je čudna in redka bolezen. Človek je popolnem nezaveden, dokler se omotica ne razkadi, vendar ostane miren. Goropadno bilo je bodisi pri pridigi, ali pri konzistorijalni seji ali zabavnem razgovarjanju opazovati ga, kako je prav ondi besedo zopet povzel, kadar se je zdramil iz omotice, kjer mu je bila pred napadom zarekla, kakor bi bila omotica med besedo pika, samo nekoliko debelejša in — žalostnejša. S prva niti ni opazil omotice, in tudi ni hotel priznati, da je bil nezaveden, dokler mu nismo reči do dobrega dopovedali. Pozneje pa je bolenje po nasledkih pomnil, ker je bilo vse telo nekako potrto, ko se je zopet zavedal.

Omotica ga je vedno gosteje napadala, in ga časih tudi že metala. Ne po dnevu, ne po noči ni bil varen božjasti, zlasti pa ga je rada prijemala, če je dalj časa pisal, navdušeno pridigoval ali če je bilo ganjeno njegovo srce. Prelat bil je dosti moder in je sprevidel, da Gospod že trka, in da meni naskorem priti in ga k sebi povabiti. Smrti se pa ni bal, pa ga je jako skrbelo, če bi se mu po omotici kedaj pamet več ne vrnila ter bi utegnili blazen ostati. Z omotico bila je zapletena tudi neka srčna hiba, ki ga je čestokrat hudo plašila.

Pokojnik je vedel, da za njegovo bolezen ne bo lahko leka, vendar je rad klical zdravnika in je njegove naredbe zvesto izpolnjeval. Dokler je pa zdravnik lečil njegovo telo, moral je tudi on od Kosarja jemati marsikatero zdravilno kapljico, katero mu je prilično potočil. Bolnik je postavim rekel, ko mu je zdravnik zdravilo zapisal: »Gospod doktor, zdaj pa morate moliti, da mi bo zdravilo na hasek!« Zdravnik se nam je potem tožil, rekši: »Veste, kaj Kosar tirja od mene? Moliti bi neki moral, da mu zdravilo hasne, to še tedaj tudi! Velik mož pa je prelat vendar, recite, kar vam drago!« Drugobart mu je pokojnik pripovedoval, da je poznal krščanskega zdravnika, ki je med potom vedno rožni venec molil, kadar je zahajal k bolnikom, naj bi mu Bog razsvetil pamet, ter mu dal bolezen prav spoznati.

Na to podari mu rožni venec; zdravnik se ga ne more lahko odkrižati in spravi ga v žep. — »Kako se vam je godilo, gospod prelat, to noč?« vpraša ga zdravnik nekega jutra. »Reveni smo, revni!« odvrne mu bolnik. »To je že naša osoda na svetu, da moramo trpeti«, pravi doktor. »Prosim vas vendar, gospod doktor, zakaj pa pravite osoda, zakaj pa ne rečete rajši božja previdnost?« »Imate pač prav, gospod prelat!«

Kosar, katoliški cerkvi iz srca udan.

„Spoštuj očeta in mater!“
(Štrta božja zap.)

Pokojnik gojil je vedno v svojem srcu plamtečo ljubezen do sv. katoliške cerkve. Katoliška cerkev bila mu je kraljestvo božje na zemlji, kar v resnici tudi je, v katerem se njegova sveta duša ni mogla dosti napiti božjega duha, kateri vlada v njej. Ko so se torej vsled brezbožnih postav oglašala tudi na slovenski strani peresa, ki so čednosti in resnici službo odpovedala in se v službo ponudila laži in pohujšanju ter se pokazala sovražna sv. cerkvi, užalilo je to njegovo srce.

»Britko prihaja rodoljuba pri srcu, tako piše Kosar, ko vidi in sliši, kako nekdanja goreča pobožnost med ljudstvom umira, kako se neki veri in cerkvi neprijazen in celo sovražen duh med Slovence usiljuje, kako se trga nekdanja prisrčna zaveza med duhovskim stanom in slovenskim ljudstvom, kako se govorijo zdaj bolj tiho, zdaj bolj glasno besede zoper vero in cerkev in njene služabnike, in sicer besede tako grenke, žaljive in strupene, da nehoté žalostni zdihujemo: Moj Bog! kam smo prišli in kam še pridemo?«

Zato namoči zdaj tudi on svojo pero, da zagovarja nebeško lepoto svoje in naše matere v knjigi »Katoliška cerkev in njeni sovražniki«,¹⁾ katero podaje družbenikom tiskovnega društva kot mal darček za velikonočno pisanko, in v kateri jasno in zmagovito uči, da je »cerkev najslavnejše delo usmiljenja božjega na zemlji, in da je cerkev največja dobrotnica človeštva«. Knjiga je izborna, čast našega slovstva, in našim časom tako primerna, da naj bi bila v šoli podučno berilo, za slovenske katoliške hiše tečna hrana, in za naše olivkance merodajno vodilo. Če bi slavna »Družba Mohorjeva« kedaj utegnila seči po tem kruhu in ga pomnožiti za slovensko ljudstvo, slovenska zgodovina jej bo hvalo pela zato, ker knjiga utegnila bi med nami razkaditi marsikatero krive nazore.

»Kaj bi bili mi in vsi ljudje — pravi Kosar — brez cerkve Kristusove? Popotniki brez voditelja, v temi tavajoči brez luči, bolniki brez zdravnika in žrtve večnega pogubljenja brez vsakega upa odrešenja! In ta cerkev bi zaslužila, da jo ljudje zaničujejo in sovražijo? da bi jo zaničevali še zlasti mi, njeni otroci, ki smo bili kakor na maternih prsah in njenem srcu odgojani? Zvečo pravico, kakor Bog Oče čez nehvaležne Jude v starem zakonu, pritožuje se božji Sin, naše cerkve nevidni poglavar, čez take nehvaležne kristjane rekoč: »Otroke sem izredil in povikšal, oni pa so me zaničevali.«

»Cerkev je največja dobrotnica narodov. . . Kakor če po kruti zimi, ki je s smrtno odejo zemljo pokrila, prijazna vigrad nastopi ter v vsaki stvarici zbudi novo življenje in s cvetjem, dišavo in radostjo vso zemljo napolni, tako je zemlja in tako so narodi svoje obličje spremenili, kjerkoli je cerkev bandero Kristusovo razpela. Kolikor je cerkev sveta obhodila, povsodi beži predno tema nevednosti in gnusoba greha, in nebeška svetloba omike in čednosti sije za njo.«

¹⁾ Izd. kat. tisk. društvo. Mar. meseca marc. 1872.

¹⁾ Diagnoza Dr. Filipa Terč.

Gospodarske stvari.

Mariborska posojilnica.

V letu 1894. pristopilo je posojilnici 122 novih društvenikov, izstopilo pa 68. Vsled tega naraslo je število društvenikov na 2321, kateri imajo 123 glavnih deležev v znesku 12.300 gld. in 3787 upravnih deležev v znesku 37.870 fl., skupaj 50.170 fl. Prošenj za posojila vložilo se je med letom 584 in 334 prošnjam se je ugodilo. Skupaj izposodilo se je 1894. l. 1.96.917 gld. 42 kr. in vrnilo na posojila 210.820 gld. 14 kr. Ker sta se poleg tega dve dvomljivi posojili v skupnem znesku 310 gld. odpisali, znižalo se je stanje posojil za 14.213 fl. 30 kr. Izmed vseh posojil jih je 1940 v skupnem znesku 381.793 gld. 68 kr. na osebni kredit pod poroštvom, ki so se obrestovala po 6% na leto. Posojil na osebni kredit, katera pa so se zaradi varnosti porokov tudi še pri posestvih dolžnikov — vendar pa ne pod strogo popilarno varnostjo vknjižila, bilo je 121 v skupnem znesku 100.707 gld. 62 kr. Ta posojila obrestovala so se z 5½% na leto. Hipotekarnih in drugih posojil proti zastavi in 5% obrestim, in posojil drugim denarstvenim zavodom, šolskim svetom in občinam, katera so se tudi obrestovala po 5%, bilo je 115 v skupnem znesku 132.373 gld. 72 kr.

Iz čistega prebitka v znesku 10.168 gld. 13 kr. izplača se po sklepu občnega zbora z dne 25. svečana t. l. zadružnikom na njih deleže 5% dividenda. Znesek 4067 gld. 20 kr. priklopil se je po sklepu občnega zbora specialnemu zadružnemu (rezervnemu) fondu za pokritje slučajnih zgub, kateri fond se je povišal s tem na 27.362 gold. 50 kr., občni zadružni fond znaša 20.969 gld. 18 kr. in celi zadružni fond torej 48.331 gld. 68 kr. Znesek 1666 gld. 37 kr. dodal se je posebnaj »ustanovi za dobrodelne namene«, osnovanej pri rednem občnem zboru l. 1890. S tem je narasla ta ustanova na 13.760 gld. 48 kr. Razven tega odločil se je po sklepu občnega zbora iz čistega dobička še znesek 1000 gld. a. v. neposredno v dobrodelne namene, posebno v podporo šolskim in dijaškim društvom, dijaškim kuhinjám itd. Franc Rapočeve ustanova narasla je tekom leta na 30.892 gld. 66 kr. Iz dohodkov ustanove podelila je posojilnica osmerim visokošolcem stipendija v znesku po 150 gld. a. v. Posojilnice lastno premoženje, ki je znašalo po računskem sklepu za leto 1893. 133.389 gld. 10 kr. obstoji sedaj: a) iz zadružnih deležev 50.170 gld.; b) iz zadružnega (rezervnega) fonda 48.331 gld. 68 kr.; c) iz ustanove za dobrodelne namene 13.760 gld. 48 kr.; d) in iz Franc Rapočeve ustanove 30.892 gld. 66 kr., skupaj 143.154 gld. 82 kr. in se je torej tekom leta povišalo za 9765 gld. 72 kr.

Posojilnica pri Mariji-Snežni na Velki je začela poslovati dne 1. septembra 1894 ter je imela do konca leta denarnega prometa 11.141 gld. 81 kr. Zadružnikov je bilo 39 in sicer: 6 z glavnimi deleži po 100 gld. torej 600 gold. in 33 z opravnimi deleži po 10 gld., po 5 gld., po 2 gld. in 1 gld. 71 gld., skupaj vseh zadružnih deležev 671 gld. Hranilnih vlog je vložilo 14 strank skupaj 5047 gld. Izmed zadružnikov jih je prijelo 33 posojila v znesku 4715 gld. ter se je več vložilo 332 gold., kakor izposodilo. Posojila se dajajo samo le zadružnikom in sicer po 6%, hranilne vloge pa se obrestujejo po 5%. Uraduje se vsak četrtek od 9.—12. ure dopoldne.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu je imela 1894. l. 88.543 gld. 33 kr. denarnega prometa, t. j. 27.305 gld. 84 kr. več, kakor 1893 l.

Udov (zadružnikov) je pristopilo 53, odstopili so 4; ostalo koncem leta 476, t. j. 49 več kakor 1893 l. Udje imajo na dobrem 81 glavnih deležev po 10 gld. = 810 gld., 615 upravnih deležev po 1 gld. = 615 gld., in nevzdignjenih obrestij od deležev 290 gld. 92 kr.; vkup 1715 gld. 92 kr. Hranilnih vlog se je na novo vložilo 28.393 gld. 06 kr., vzdignilo 14.938 gld. 38 kr. Obresti se je pripisalo 2355 gld. 76 kr., in je stanje hranilnih vlog koncem leta s pripisanimi obrestmi vred 75.065 gld., 27 kr., t. j. 15.810 gld. 45 kr. več, kakor 1893. leta. Posojil se je na novo dalo 18.136 gld. 90 kr., povrnilo pa 8050 gld. 39 kr., ostalo tedaj koncem leta 70.501 gld. 11 kr., t. j. 10.086 gld. 51 kr. več, kakor 1893. l. Račun dobička izgube, t. j. čisti dobiček znaša 781 gld. ter se porabi po sklepu občnega zbora. Splošni rezervni fond je narastel na 1531 gld. 48 kr., posebni, za slučajne zgube na 1703 gld. 48 kr.; vkup. 3234 gld. 96 kr., t. j. 271 gld. 37 kr. več, kakor 1893. l. Upravno premoženje (zadružno stanje) je 81.301 gld. 20 kr., t. j. 17.087 gld. 19 kr. več, kakor 1893. l. Od čistega dobička se je dovolilo 100 gld. za velikovško šolo Ciril-Methodove družbe. R.

Žitne cene v Mariboru od 23. do 30. marcija. Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 75 kr., rž 4 fl. 75 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 35 kr., turšica ali kuzuza 5 fl. 70 kr., proso 4 fl. 60 kr. in ajda 4 fl. 90 kr.

Sejmovi. Dne 6. aprila v Št. Ilju v Slov. gor., Poličanah (svinjski sejem) in Slov. Gradcu. Dne 8. apr. v Kamnici in Sevnici ob Savi. Dne 10. aprila v Imenem (svinjski sejem). Dne 11. aprila v Konjicah, na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem) in na Laškem.

Dopisi.

Iz Čadrama. (Izredne prigodbe) se pri nas godijo, posebno v Oplotnici, kjer gospoda še v sv. postnem času večkrat koncerte ali godbo ima, posebno pri našem g. županu. Se-li tam potem rožnivenec molí ali pleše, tega ne vemo; pa to znamo, da z oskrunjenjem sv. časa se ljudje v krščanski zavesti ne utrjujejo. Menda bi zadostovalo, da se je 10. svečana ples z vojaško iz Gradca poklicano godbo za tamošnjo veselo družbo strelcev priredil in se je 83 gold. dobička v to namenilo; pa ta znesek ni zadostoval, temuč prireditelji plesa so še morali nad 20 gld. doplačati, ker sami godci so črez 100 gld. vzeli. — Dne 17. m. m. je priredila naša »Sloga« občni shod, in je obljubil g. učitelj J. Belé, da pride o vinogradarstvu podučevat. Ob odločeni uri se je zbralo poslušalcev nad 120 in g. učitelja ni bilo. G. predstojnik društva je potem, ne da je prej na to mislil, celo uro o umnem oskrbljevanju travnikov in tudi vinogradov govoril in poslušalce kolikor toliko zadovoljil in njim društvo priporočal. — Nenavadno je pa tudi to, da smo ravno ta dan z nemškim pismom, od oplotniške občine poslanim na župnijski urad, zvedeli, da je okr. glavarstvo celjsko že 26. jan. t. l. sklenilo, našej podružnici Sv. Barbari tri sejme vzeti, ker je namestnija v Gradcu 30. aprila 1856 dala oplotniški občini te sejme obhajati in ne cerkvenemu predstojništvu. V pojasnjenje tega je treba vedeti, da je Sv. Barbara že pred tem letom imela sedem sejmov, zavoljo posebnih preprirov z neko mejašico so se ti sejmi na tri znižali in so se vselej vršili na cerkvenem zemljišču. Tudi je cerkev takso za nje z 90 gold. plačala in se je tačas, l. 1856., red za takse sejmov cerkv. predstojništvu uročil. Kako tedaj c. kr. glavar celjski, dr. P. Wagner, more tako

čuden odlok skovati in cerkvene pravice zatirati, tega ne razumemo, pa tudi našega oplotniškega župana modrosti ne, zakaj da je še le ta odlok 17. naznanil cerkvi in hoče že 20. m. m. pri Sv. Barbari sejem imeti, menda da bi na tihem do pravic prišel, ki mu jih, kakor zanesljivo upamo, višje gosposke nikakor ne bodo pritrldile. O modra, o nemško-liberalna Oplotnica!

Iz Juršinec v Slov. gor. (Do tretjega rado gre). Redkokdaj se sicer letos k nam prikrade bela žena, a vselej nas iznenadi s svojim neljubim obiskom. V noči na 23. febr. t. j. pustno nedeljo zvečer, klatila se je ob meji jurjevske fare, pograbila na potu domov se vračajočega tkalca J. Šek iz Zagorskih-Zasadov, ter ga zvbila za seboj v svojo večno domovino. Iznenadeni revež, ki je od premočne pijače omamljen v globokem snegu obsedel, zapušča žalostno ženo in troje neoskrbljenih otrok. Nezadovoljna s svojim pičlim plemenom pritihotapi nenasitljiva smrt 13. marcija zopet; a tokrat je bolj zbirčna. Tik cerkve si izbere bogatega ženina, Jakoba Hraber, samskega želarja. Da ji ja gotovo ne uteče, zavozla mu vrv okoli vrata in tako ga popelje za seboj s toliko naglostjo, da revež nima časa urediti svoje precejšno premoženje, za katero se sedaj že zanima nad 20 daleko-soro njih dedičev. — In v tretje se vrne nepričakovana tatica tretjo nedeljo v postu in to po sivolasem 80letnem starčku z mrzlo svojo roko. Janez Horvat, brat pokojnega g. Jakoba Horvata, bivšega superijora pri Sv. Jožefu v Celju, pade od kapa zadet brez zavesti na zemljo, ki je na Jožefovo že krila nja telesne ostanke. To so pač živahne postne pridige. Naj bi jih le tudi resno premišljevali!

Iz Ptujja. (Protest) proti proslavljanju Bismarcka. Novoizvoljeni okrajni zastop ptujski je odposlal naslednji protest naravnost knezu Bismarcku v Friedrichsruhe: »Kakor poročajo časniki, nahaja se na kupi, katero nameravajo nekateri podariti V. S. v imenu »nemške Štajarske« v znamenje svoje udanosti, tudi grb mesta Ptuj. Ker po zadnjem ljudskem štetju na Štajarskem stanuje poleg 847.000 Nemcev tudi 400.000 Slovencev, in se v mestu Ptuj med 3924 prebivalci nahaja 621 Slovencev, v okraju ptujskem pa stanuje poleg 46.486 Slovencev samo 465 Nemcev, je okrajni odbor ptujski sklenil, vložiti protest proti temu, da bi se mislilo, da so vsi prebivalci Štajarske s tem korakom nekaternikov zadovoljni. Ta korak ne žali samo patrijotičnega čustva vseh Slovencev, ampak gotovo tudi velikega števila štajarskih Nemcev, kar se s tem V. S. daje na znanje«.

Od Sv. Tomaža nad Veliko Nedeljo. (»Feuerwehr?«) Z začudenjem smo čitali v zadnjem »Slov. Gospodarju«, da se hoče ustanoviti pri Veliki Nedelji »Feuerwehr« z nemškim poveljem. Za božjo voljo, smo se vprašali, kaj pa vendar naši vrli velikonedeljski sosede mislijo? Kako veselo smo se zabavali v tem pustu na njihovi veselici in niti nadjali se nismo, da bi bila taka misel pri Veliki Nedelji mogoča. — Dragi sosede velikonedeljski, take sramote pa vendar celemu okraju ne bote delali! Mogoče, da tudi mi ustanovimo požarno brambo, seveda s slovenskim poveljem, potem se bomo pa zvezali in skupno podpirali drug drugega. Kaj Vam bodo pa še drugi slovenski kraji rekli? Kdor ima torej sreče za svoj dom in materin slovenski jezik, vzdigni se odločno proti takemu početju! — Mi nočemo biti več Vaši dobri sosede, ako napravite nemško društvo pri Veliki Nedelji, ker to bi delalo še nam nečast.

S Ptujškega polja. (Še o volitvi v okr. zastop.) Volk že vé, s čim si zobe iztrebi, pravi pregovor. Zato so tisti »mestni kmetje«, ki so ustanovili »kmetiško stranko«, kakor pravijo v svojem »pozivu čestitim volilcem«, za vabo obesili nekaj poštenih slovenskih veleposestnikov. Pa le malo kalinov se je ujelo. Ali

kaj si čemo? V vsaki pšenici je kokolj ali ljuljka, zakaj tudi ne bi tu bilo Kokola iz Leskovca, ki je ravno prišel na počitnice z visokih celjskih šol? Tega njim privoščimo. Ali kdo je oni d'lgj, ki tako nemško »špraho« hvali, psuje dohtarje in obrekuje duhovnike, pa kar govori, ume se na to, kakor zajec na boben? To je znani Hizel, »dugi Tejza« iz Drgonje vesi. Pravi, da ga gospodi v mestu radi imajo, to je tam, kjer krave skozi okna gledajo. Kateri kmet še zdaj drži z nemškutarji in liberalci mestnimi, pač ima namesto možganov slamo v glavi, ker je slab tič, ki ne more svojega perja nositi. Res, slaba je pri nas navada, da mnogi mislijo, če zahržejo pet, šest besedij nemških, če jih kak nemškutarski škric nagovori, da so pametni; pa Hizel ostane štor, kakor je bil, in hoče biti vsaki sekiri toporišče in vsaki metlaj. Zato pa nemškutarji tudi tako pometajo s kmeti, ki se jim dajo, kakor že omenjena dva, in pa tisti Janez v Žamencih, ki na nemškutarsko stran »visé.« Ta »enjak« je »guč« imel pri Reicherju ter kmetom govoril, kakor lisica goskam. »Guča« je zmirom o duhovnikih in kmetih, kakor cigan o belem kruhu. Pa saj lahko, saj je »gemainer verstand« v Ž. Mlin pač melje, kar mu nasiplješ, in zato so imeli nemškutarji veliko muke, pa malo moke. Naši kmetje, ki berejo poštene slovenske časnike, vedó dobro, kdo je njihov prijatelj in kdo njihov sovražnik. Zato so se tudi skazali in svojih oklenili, dobro vedó pregovor, da ako ne pomaga desnica, bode li pomagala levica?

Iz Vitanja. (Poročilo posojilnice.) V l. 1894. je pristopilo posojilnici 78 novih zadružnikov, izstopilo 14. Vsled tega je naraslo število zadružnikov na 531, kateri imajo v glavnih deležih po 5 gold. 2560 gld., v opravljenih deležih po 1 gld. 211 gld., skupaj 2771 gld. Stanje hranilnih vlog se je povišalo med letom za 17.968 gld. 38 kr. tako, da znašajo s kapitalizovanimi obrestmi vred koncem 1894. l. 124.985 gld. 46 kr. Prošenj za posojila se je med letom vložilo 198, dovolilo 158 strankam. Skupaj izposodilo se je med letom 1894. 24.911 gld., vrnilo na posojila 11.287 gld. 88 kr. Stanje povišalo se je za 13.632 gld. 12 kr. Za dobrodelne namene se je vsled sklepa občnega zbora dne 28. marcija 1894 na račun leta 1893 darovalo: Za kosilo ubožnih šolskih otrok 100 gld. Dijški kuhinji v Celje 15 gld., Katoliškemu podpornemu društvu v Celji, 15 gld. Družbi sv. Ciril in Metoda v Ljubljani 15 gld. Cerkevni družbi v Vitanji 15 gld., skupaj 160 gld. 90 kr. Skupaj se je vporabilo od čistega dobička do zdaj za dobrodelne namene 462 gld. 90 kr. Tudi od čistega dobička v letu 1894. se bo vporabila primerna svota za dobre namene. Naznanilo o tem sledi v prihodnjem letnem poročilu. Ves promet Vitanjske posojilnice je v letu 1894. znašal 146.555 gld. 83 kr.

Iz Brezja pri Dravi. (V slovo.) Leta 1890. ob roženkranski nedelji so prišli k nam gospod župnik Jurij Galun. Kmalu so vpeljali roženkransko bratovščino, učili so skrbno, oistro, ljubeznivo, srčno; lepi so bili njihovi nauki, da jih je bilo veselje poslušati. Skrbeli so vse po očetovsko v cerkvi in zunaj cerkve. Sloga, edinstvo, mir je vladal pri nas, vsi so jih ljubili in spoštovali. Ko je nam »Slov. Gospodar« št. 10 naznanil, da gredo od nas proč v Podsredo, vse je žalovalo, tudi mladina šol na Brezji in pod Velko na kolodvoru, da zgubi skr n ga kateheta. Dragi bralci »Gospodarja« bodo rekli, zakaj pa gredo proč od Brezja, če je bilo vse tako v lepem redu? Zavoljo velike kmetije. Pri tako velikem poljedelstvu je veliko opraviti, velika skrb, pa tudi sitnoba za ljudmi. Gospod župnik so večkrat rekli faranom, za voljo vas ne, ampak radi posestva, tega bi se rad znebil. Zapustili so nas 30. aprila. V dobrem spominu bomo jih imeli; prosimo pa, dragi naš dušni pastir, ne pozabite

na nas, spominjati se nas pri vsaki sv. maši, molite za nas! Mi pa Vam želimo, Bog Vam daj vse dobro na duši in telesu, enkrat pa v nebesih za ves trud večno plačilo!

V imenu vseh cerkvena klučarja.

Iz Marenberga. (Posojilnica) naša je imela leta 1894. prometa 122.425 gld. 86 kr., pristopilo je 40 zadrušnikov, izstopilo pa 6, tako, da šteje 421 udov, ki imajo v deležih 3209 gl. Hranilnih vlog se je vložilo 37.140 gld. 55 kr., izplačalo pa 20.242 gld. 59 kr. in je njih koncem 1894 leta s kapitalizovanimi obrestmi vred 94.362 gld. 97 kr. Novih posojil se je v letu 1894. dalo 23.815 gld., vrnilo pa 7987 gld. 40 kr., tako, da je stanje danih posojil koncem leta 91.740 gld. 65 kr., posojila so dana 384 zadrušnikom. Čistega dobička je 964 gld. 32 kr., ki se je v zmislu sklepa občnega zbora k rezervnemu fondu za slučajne zgube pridjal. — Lepe številke v sredi zagrizenih nasprotnikov, iz kojih ust sikajo laži in obrekovanja o našem zavodu, kakor strupene pušice in gadni zolje. Kar je le mogoče, domisljijo si in pravijo, da bo posojilnica kmalu vse kmete ob premoženje spravila. Več poštenjakov je pripovedovalo to, kar nasprotniki o posojilnici govoré, namreč da ne plačuje obrestij in Bog vé, kaj še več neumnih lažij: pa predstavili so, že 6 let dela posojilnica in pomaga marsikateremu iz nadloge in do sedaj še se vsled posojila od posojilnice niti ni jedno posestvo po dražbi prodalo in moramo le priznati, da je vse obrekovanje grá laž. Naše geslo in želja pa je vedno bila in bo, Slovencem pomagati iz zadrege. Če kateri denarja potrebuje, naj se le oglasi, in ako redno obresti plačuje in 3 odstotke, to je od 100 le 3 gld. glavnice ali kapitala vrača, bode se mu vselej postreglo. Le nasprotnikov ne poslušajte, saj oni nimajo srca za vas, Slovenci! Za vloge plačuje posojilnica od 100 gld. na leto 4 gld. 50 kr. obrestij, ki se koncem leta h kapitalu pripišejo. Od posojil plača se pa 6 gld. od 100 gld. Torej vlagajte radi in pridite po posojilo! Gospodu Martinu Kocbeku, c. k. notarju, pa izrekamo javno zahvalo za neumorno delovanje v blagor tukajšnjih Slovencev; enako vlč. gg. dekanu A. Heclu, Črnku, Kolarju in g. Arturju Klobučarju, tajniku.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bil 1. t. m. bolgarski minister Stojlov. — Liberalizem je te dni na Dunaju dobil smrtni udarec. Pri občinskih dopolnilnih volitvah v 3. razredu so združeni kristjani popolnoma zmagali, pri volitvah v 2. razredu pa z 19 kandidati, pri ožji volitvi pa s 6. Liberalcev bode zdaj v mestnem zastopu 73, protiliberalcev pa 65. Slednjim se utegne nekaj liberalcev pridružiti, in potem bode župan dr. Karol Lueger, ljubljeneec krščanskih Dunajčanov. — V državnem zboru je 2 dni bila razprava o začasnem proračunu; oglasil se je tudi naš poslanec g. Fr. Robič, čegar govor prinašamo na 1. strani. Sicer pa je bil v tem tednu razgovor o davčni preosnovi.

Solnograško. V Solnogradu so pri občinskih dopolnilnih volitvah tudi v 2. razredu liberalci popolnoma pogoreli. Na Dunaju in v Solnogradu se vidi, da liberalci biti, ni več v »módi«.

Češko. Staročehi se pridno pripravljajo na deželnozborske volitve. Dr. Rieger je nedavno o tej reči mnogim veljavnim osebam pisal. — Naprednjaki bodo pri teh volitvah Mladočehe podpirali; tako se sklenili te dni na nekém shodu.

Štajarsko. Dne 1. t. m. je bil v Gradcu velik komerski ali veselica na čast Bismarku. Mestni zbor je sklenil, da župan nagovori te častilce in se usadi Bismarkov hrast. Vlada pa je oba ta sklepa razveljavila. To je nacijonalce hudo razkačilo, vsi drugi pa pravijo, da je vlada prav storila.

Koroško. Ko je v Celovcu na večer 1. aprila pri Bismarkovi slavnosti pevski zbor stopil na oder, udrlo se je nekaj desk, tako, da je podoba Bismarkova na tla padla in se razbila. Da, da, v Avstriji se malik Bismark ne sme častiti!

Kranjsko. Občni zbor katol. polit. društva za Dolenjsko bode na belo sredo, 17. t. m., v Novem mestu. — V Ljubljani se 1. razred višje dekliške šole odpre letošnjo jesen. — Izdavanje »Tagblatta« so kranjski Nemci preložili na nedoločen čas. Saj jim »Laibacher Zeitung« dovolj ustreza.

Primorsko. Goriški župan, dr. Venutti, je odpustil vse mestne cestne delavce, ki so slovenske narodnosti. — V občinski palači v Trstu so hoteli vzdati ploščo v spomin na shod isterskih županov in laških zaupnih mož dne 2. nov. l. l.; toda ta žaljivi sklep je namestništvo zavrglo. — V Istri je bil v nedeljo volilski shod v Hrušici; 1500 mož je zaupanje izreklo poslancem Spinčiču, Jenku in Mandiču.

Ogersko. Madjarske rastave l. 1896. se udeležita tudi Bosna in Hercegovina s poldrugim milijonom gold. podpore. To je pač nepotrebno; kajti Bosna in Hercegovina še nista čisto ogerski in tudi ne smeta nikoli postati! — Franc Košut kandiduje v topolčanskem volilnem okraju za državni zbor. Voljen bode gotovo, ker je vladi ljubši, kakor kak kandidat vladarju zveste ljudske stranke. — Pravoslavni Srbi se rajši pokorijo madjarski kruti roki, kakor rimskemu papežu. Srbski cerkveni kongres ali zbor že namreč 4 leta ni bil sklican.

Vnanje države.

Rim. Te dni je bil pri sv. očetu lord Halifax, predsednik angleške cerkvene zveze. Sv. oče so ga živo vneli, naj jih podpira, da se Angleži združijo s sv. katoliško cerkvijo.

Italijansko. Še zdaj se za gotovo ne vé, kdaj bodo volitve v poslansko zbornico. Vladi nasprotna stranka se povsod pridno pripravlja na volitve, posebno v gornji Italiji. Crispiju nasprotni listi že izražajo upanje, da dobé večino in Crispija pošljejo v pokoj.

Angleško. Te dni zopet pišejo nekateri listi, da je kraljica Viktorija katoličanka postala, ker vsako leto gre spomladi ali na južno Francosko ali Italijansko, da ondi more opraviti velikonočno pobožnost. Kaj je na tem resnice, ne moremo povedati.

Nemško. Večinoma protestantska Nemčija ima sedaj poleg protestantskega cesarja katoliškega kancelarja, kneza Hohenlohe, in katoliškega državnozborskega predsednika, barona Buola. Predsednik Levecov je namreč odstopil, ko je propadel z Bismarkovo častitko.

Rusko. Na željo carja Nikolaja se snujejo javne knjižnice v Sibiriji, kjer se bode tudi ustanovilo več ženskih šol. — Meseca maja 1896 se odpre v Nižnjem Novgorodu vseruska razstava. — Nemški poslanik v Petrogradu bi naj bil Bismarkov sin Herbert; ali nemška vlada je zvedela, da ruski car za Bismarka ne mara.

Rumunsko. Turška vlada je dovolila, da smejo rumunske ladje, namenjene k slavnostim v Kielu na Nemškem, skozi Bospor in Dardanele. Morda bode v kratkem morala Turčija odpreti morsko ožino med Azijo in Evropo vsem ladjam.

Špansko. Vlada ima mnogo skrbi zaradi ustaje na otoku Kuba v Ameriki. Na večih krajih so v zadnjem času bili Španci tepeni od ustašev. Te dni se s

Španskega odpelje tje s 4 morskimi ladjami 6000 mož z najboljšim generalom Martinezom Camossa.

Azija. Kitajski mirovni posredovalec je bil napaden od nekega mladega japonskega vojaka; zaradi tega je japonski kralj dovolil premirje do 20. aprila t. l. Japonci ostanejo v Arturu, Mandžuriji in na Peskadores-otokih. Kitajci pa gotovo ne bodo sedaj mirni, ko Japonci mirujejo, in tako bode to premirje — brez miru.

Za poduk in kratek čas.

Stare gore pri Podsredi.

Na vshodnji strani podsredškega trga se vzdiguje na levem bregu hitre Bistrice prijazni grič Starih gor. Le-tu se nahaja starodavna sloveča božja pot Marije sedem žalostij, o katerej že pohvalno govori neko staro pismo iz leta 1347. Kdaj da se je pozidala sedanja Marijina cerkev, se ne vé; prvokrat se omenja v nekem pismu od 6. julija l. 1581. Prvotno je bila pozidana v gotiškem slogu in presbiterij se je ohranil do dandanes v čisti gotiki. Cerkev je precej prostorna in meri v dolgosti 24,85 m in v širokosti blizu 8 m. Poleg Marijine cerkve nahajata se na Stari gori še dve kapeli; prva je posvečena sv. Ani, druga sv. Mohorju in Fortunatu. Tudi te kapeli, izmed katerih ima vsaka po tri oltarje, zidani sta v gotiškem slogu.

Kakor nam kažejo letne številke, je ta cerkev izmed najstarejših romarskih cerkvá Spodnjega Štajarja. Pa tudi priljubljena božja pot bila je k Mariji sedem žalostij. Iz dalnjih krajev, posebno iz Kranjskega prihajali so romarji v postnem času častit Marijo sedem žalostij. Podsredški župnik g. L. Herbic je pisal l. 1814., da je na tiho nedeljo iz kakih dvajset župnij prihajalo verno ljudstvo na Staro goro. Iz Kozja, piše nadalje omenjeni g. župnik, iz Pilštanja, Buč, Polja, Sv. Petra, Pišec, Sromelj, Koprivnice itd. so prihajali duhovniki spovedovat romarjev, ki so le-tu opravljali velikonočno spoved. Poleg omenjenega dne prihajali so romarji na Stare gore tudi na cvetni petek in binkoštno nedeljo. Vendar pa je bil in še ostal glavni shod romarjev na tiho nedeljo.

V drugi polovici sedanjega stoletja je začela pojemati tukajšnja božja pot; daljni romarji so izostajali, čimbolj se je procvitala božja pot na Sv. gorah pri Sv. Petru. Uzroki propada tukajšnje božje poti so tudi tako imenovani »kramarji« in pa razpadle kapele križevega božjega pota na Staro goro, o katerih bomo še obširneše govorili. —

Trška občina si je pridobila za Staro goro pravico dveh sejmov, katera se vsako leto vršita na tiho in binkoštno soboto. Ker je ravno drugi dan shod romarjev, ostajajo kramarji tudi čez nedeljo na gori, da na ta dan razpečavajo svoje blago. Kakor pravi župnijska kronika, postavljajo »figovci, rožičkarji, rešetarji, žganjičarji, krčmarji itd.« svoje barake noter do cerkvenega zida. Naravna posledica tega je, da se služba božja vsestransko ovira in da vsled prevelikega trušča spovedniki ne slišijo svojih lastnih besedij. Podsredški gg. župniki so si veliko prizadevali, to grdo razvado odpraviti, ali njih trud bil je večinoma zastoj.

Trška občina ni nič storila v tem obziru, dasi ravno je imela v ministerskem ukazu od dne 10. dec. 1852 št. 29.490 dovolj sredstev zato. Po navedenem ukazu je namieč prepovedano med predpoldnevno in popoldnevno službo božjo tržiti blizu cerkve; pa za ta ukaz se ni brigal nihče. Ker je postajalo ravnanje kramarjev na svetem mestu vedno bolj nedostojno, ker je

cerkvenemu duhu nasprotno in celo zoper cesarske postave, blagovolilo je prečastito škofijstvo z odlokom od dne 1. jun. 1878 št. 1146 prvo službo božjo na tiho nedeljo na Stari gori prepovedati. Da je vse to slabo uplivalo na romarje, ki so vsled tega če dalje bolj izostajali, umevno je samo ob sebi. (Konec prih.)

Smešnica. Neki šaljivec je rekel: Neka ženska ni vredna, da jo solnce obsije, in si tudi ne zrajta, kadar solnce na njo sije, da bi v senco stopila!

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškoč.) Prečastiti lavantinski konzistorij je ukazal čast. gg. duhovnikom, da naj pri sv. maši pridenejo molitev za mil. knezoškoča. Gotovo tudi verni Lavantinci goreče prosijo za ljubo zdravje bolnemu milostivemu nadpastirju.

(Naš svetli cesar — praded.) Dne 28. marca se je porodil v Brnu nadvojvodi Jožefu Avgustu in njegovi soprogi Avgusti sin. Avgusta je hči bavarske princezinje Gizele, hčere našega cesarja.

(Imeniten gost.) Nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este se je ono sredo po noči vozil z brzovlakom skozi Maribor in se podal v Ormož na lov.

(Imenovanje.) Novi predsednik okrožnega sodišča v Celju je imenovan, in sicer dosedanji višjesodni svetovalec v Gradcu gospod Rudolf Ullepitsch plem. Krainfalec.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar so dovolili, da sme namestnijski konceptni praktikant gosp. Janez Žolgar, rojak iz Slov. Bistrice, napraviti doktorat »sub auspiciis Imperatoris«; to je, za vse izvrstno prebite skušnje bode dobil od cesarja zlat prstan z demantom.

(Osebne vesti.) Deželnosodni svetovalec v Celju, g. Aleksander Balogh, je dobil naslov in značaj višjesodnega svetovalca. — Vodja zemljiške knjige v Ptuj, g. Avgust Blechschmidt, je dohil zlati zaslužni križec.

(Volitve v okrajni zastop brežiški.) Dne 28. marca je zmagala v skupini veleposestnikov Slovincem nasprotna stranka z dvema glasoma večine. Slovincem je vlada zavrгла 7 veljavnih glasov! V skupini kmečkih občin pa so dne 30. marca zmagali Slovenci.

(Zoper bismarkovanje) sta sklenila in odposlala protest občinska zastopa trga Žalec in trga Šoštanj. Poslednji zastop je pri tej priliki tudi sklenil, da se našim deželnim poslancem izreka zaupanje in zahvala, da so izstopili iz deželnega zbora.

(Žena — zver.) Blizu Lugana v Švici je nedavno neka žena po noči s kladivom ubila svojega moža in truplo v peči sežgala. Potem je zvezala svoje štiri otroke in vrgla v veliko, z vodo napolnjeno kad ter to zabila. Ljudje so se čudili, kam so prešli mož in otroci; opazovali so ženo in jo ravno zasačili, ko je pokopavala umorjene otroke.

(Vinorejsko društvo) za ormoški okraj bode imelo v ponedeljek, 22. aprila 1895 od 9. ure predpoldne v društvenih goricah na Stanovnem poduk o trsnem cepljenju; učil bode gosp. F. Matjašič, vinorejski komisar iz Ptuja. Ako bode ugodno vreme in ako se dosta udeležnikov oglasi, se bode ondi cepljenje nadaljevalo še 23. aprila t. l. Vinorejci so uljudno vabljeni, da se tega važnega poduka obilno udeležijo.

Dr. Geršak, predsednik.

(Podžigalec in samomorivec.) Dne 22. marca je v Veliki Varnici kolar Janez Šmigoc užgal svojo hišo, nato se pa strmoglavil v domači studeneč, kjer najde žalostno smrt. Bržčas se mu je zmešalo.

Hočete

od živine in perutnine več dobička imeti?
Dajajte njim 4—10

apno za poklajo,

česar vam ne bode nikdar žal. 5 kg po pošti
1 gld. 20 kr., 100 kg 20 gld. — iz Dunaja.

Mihael Baythel in Comp., Dunaj X.,
Keplergerasse 20/g (Dopisuje se slovenski).

Trgovina

z mešanim blagom,

z železom in poljskimi pridelki, ki sme žganje prodajati, v jako dobrem stanu, z lepim stanovanjem, hlevi in vrtom ter se plačuje samo 180 gld. najemščine, ležeče v velikem trgu na spodnjem Koroškem tik cerkve in šole, se takoj proda pod jako ugodnimi pogoji. Izplačati je treba samo 2000 gld., drugo na obroke. Dopisi v nemškem jeziku se naj pošiljajo pod „Slavia 1000“ na upravništvo „Slov. Gospodarja“. 2—3

Tinct. Stomach. comp.

Št. Jakobove želodčne kapljice so jako dobro domače zdravilo, povpspešujejo prebavljanje in tek. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot izvrstno domače zdravilo je znan dr. Lieberjev živčni lek (Tinct. chinæ nervitonica comp.) — Varnostna znamka † in sidro — Steklenica 1 gld., 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Pripravlja se pravilno v lekarni

M. Fanta v Prahi. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 13-40

Štajarska deželna

Rogaška slatina,

priporočena od najimunitivnih zdravnikov.

Tempelj-izvirek najboljša svežilna pijača, posebno pri nalezljivih boleznih.

Styria-izvirek dobro zdravilo proti boleznim prebavnih organov.

Dobiva se pri deželnem slatinarstvu v Rogatcu-Slatini in pri dež. zalogi v Gradcu, Schmiedgasse. 1—10

Kneippova kava

v rudečih zavitkih s podobo župnikovo, nadomeštuje **bobovo kavo.** } od bratov **Oelz** v Bregenz-u.

V kraje, kjer se naši pridelki ne dobé, razpošiljamo poštne zavitke po gld. 2-10. 2—10

Priporočilo.

Podpisani se priporoča vlč. duhovščini radi zvonških del, n. pr. on krije in barva zvonške strehe najtrpežnejše, ter opravlja brez stolpov (ruštov), kar pride ceneje in se župljanom prihrani mnogo novcev. Dalje zlati zvonška jabolka in križe ter popravlja strelove. Vsa ta dela izvršuje tudi — nova, jednako strelove!

S spoštovanjem

Jožef Kramberger,

zvonški delavec, pri Sv. Ani v Slov. goricah pošta: Mureck. 2-2

Najemnik

se išče za hišo z nekoliko zemlje, katera je blizu trga in kopaljšča in posebno za mlakarijo, sirarijo, sadno drevnico in ameriškansko trsnico sodi. S to obrtnijo je tudi sedanji najemnik dober uspeh imel. Več pove upravništvo tega lista.

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednemu postranskemu zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III.895“ Gradec poste restante. 10-25

Lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15

Wien.

Kričistilne kroglice, nekaj imenovane **univerzalne kroglice,** zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko takih boleznih, pri katerih kažejo svojo moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja** in **zaprtega telesa.**

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštne in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Bernhardov liker, iz planinskih rož, W. O. Bernharda v Bregencu zoper različne želodčne bolezni. 1 stekl. fl. 2'60, 1/2 stekl. fl. 1'40, 1/4 stekl. 70 kr.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštne prosto. 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacevtične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

☛ Pri dopošiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju. ☛ 12-12

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštne prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stuedela posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 fl.